

(پالایشگاه‌ها، پتروشیمی، پخش و پالایش و قراردادهای تولید LNG) و همچنین بخش خدمات (حفاری، آموزشی - پژوهشی و R&D) قابل انجام است. کشور ایران با دارا بودن بیش از ۱۳۷ میلیارد بشکه نفت قابل استحصال و ۲۷ تریلیون متر مکعب گاز، معادل ۱۳ درصد منابع نفت و ۱۸ درصد منابع گاز جهان را در اختیار دارد که این خود برگرگرین فرست را برای سرمایه‌گذاران خارجی فراهم می‌آورد. از سوی دیگر تا افق ۲۰۲۵ میلادی، تنها ۵ کشور خلیج فارس یعنی ایران، عربستان، کویت، عراق و امارات با دارا بودن ۶۵ درصد از ذخایر نفت خام شناخته شده در جهان، به عنوان عمدۀ ترین تولیدکنندگان نفت خواهند بود.

علاوه بر این مسایل، ایران تا سال ۱۳۹۴ در هر یک از بخش‌های بالادستی نفت و گاز به حداقل ۵۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری نیازمند است که این میزان در بخش پالایشگاهی بیش از ۲۰ میلیارد دلار و در بخش پتروشیمی بیش از ۳۰ میلیارد دلار است. مجموع مطالب فوق اهمیت جذب سرمایه‌گذاران خارجی را در صنعت نفت کشور بیش از پیش آشکار می‌کند.

جادبه‌های سرمایه‌گذاری در صنایع نفت و گاز

دکتر حجت الله غنیمی‌فرد

فراوانی ذخایر در کشورهای تولیدکننده سنّتی نفت و گاز و ارزانی هزینه تویلید، جذابیت سرمایه‌گذاری را در این کشورها افزایش داده است. در کنار این موارد، تضمین بازارگشتن مناسب سرمایه در صنایع نفت و گاز، سودآوری حاصل از صدور تجهیزات و خدمات فنی به کشورهای تولیدکننده سنّتی، کاهش بیکاری و ایجاد ارزش افزوده در کشورهای صادرکننده تجهیزات خدمات فنی و همچنین تضمین امنیت عرضه نفت و گاز برای سال‌های آتی در بازار بین‌المللی انرژی، از دیگر جاذبه‌های سرمایه‌گذاری در پروژه‌های صنعت نفت و گاز می‌باشد. برخی از روش‌های جذب سرمایه و تأمین مالی عبارتند از:

- فروش اوراق مشارکت داخلی و خارجی برای پروژه‌های سودآور
- مشارکت با مؤسسات مالی داخلی (بانک‌ها، بیمه‌ها و شرکت‌های سرمایه‌گذاری)
- ایجاد کنسسیون هایی از تأمین کنندگان مالی و پیمانکاران داخلی و خارجی
- بررسی و در صورت تأیید مراجع قانونی، ایجاد روش‌های جدید انعقاد قراردادهای بالادستی
- ایجاد تسهیلات مقرراتی برای انعقاد قراردادهای نظیر BOO یا BO در صنایع میان‌دستی و پایین‌دستی صنایع نفت و گاز.

شده بخشی از عملیات تزریق گاز به میادین نفتی بر عهده شرکت ملی گاز است که در این بخش در سال گذشته، ۳ میلیارد و ۹۰۰ میلیون متر مکعب گاز به چاههای نفت تزریق شده است. ■

تحویل گاز در مقایسه با سال قبل از آن ۲۲ درصد رشد داشته است. به گفته‌وی، بخش خانگی و تجاری و صنایع جز نیز در سال گذشته، مصرف کننده ۶۹ میلیارد و ۴۰۰ میلیون متر مکعب گاز بوده‌اند. رمضان یادآور

تأمین مالی پروژه‌های نفت، گاز و پتروشیمی

نفت برای پول، پول برای نفت

با توجه به روند نزولی منابع تولیدی نفت و گاز در کنار رشد سریع مصرف انرژی در جهان، جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی در پروژه‌های بالا و پایین‌دستی، مهم به نظر می‌رسد.

روش‌های تأمین مالی پروژه‌ها

مهندس اکبر ترکان

یکی از پارامترهای مهم و تأثیرگذار توسعه منابع نفتی، تأمین سرمایه مورد نیاز پروژه‌ها است که می‌تواند پیشرفت پروژه‌های صنعت نفت، گاز و پتروشیمی را تسريع نماید. این موضوع به خصوص در کشوری مثل ایران که از ذخایر عظیم نفت و گاز برخوردار است، حائز اهمیت بوده و ضرورت توجه هرچه بیشتر به آن را انکارناپذیر می‌کند. بر همین اساس، در بهمن ماه سال ۸۷ سومین کنفرانس تأمین مالی پروژه‌های صنعت نفت برگزار گردید و صاحب نظران و مسوّلان مربوط به بیان دیدگاه‌ها و راهکارهای خود پرداختند. در ادامه بخشی از مهمترین دیدگاه‌ها و پیشنهادات ارایه شده در این زمینه از منظر خوانندگان می‌گذرد.

صنعت نفت در افق ۱۴۰۴

مهندس علی کاردز

بهره‌وری انرژی برای آزادسازی حامل‌های انرژی و افزایش درآمدهای صادراتی، (۳) استفاده از بهره‌وری سرمایه با اجرای بودجه ریزی عملیاتی و آزادسازی منابع برای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، (۴) اجرای اصل ۴۴ و آزادکردن منابع دولت از صنایع پایین‌دستی و برقراری نظام حمایتی جهت سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، (۵) کاهش سقف سرمایه‌گذاری مورد نیاز با اجرای خصوصی‌سازی، (۶) تأمین از محل منابع داخلی صنعت نفت، (۷) تأمین از محل منابع خارجی متقابل، (۸) تأمین از محل فاینانس، (۹) ایجاد بانک توسعه صنعت نفت، (۱۰) فروش اوراق مشارکت و بهادر و (۱۱) ایجاد صندوق سرمایه‌گذاری مشاع.

محصول ناخالص ملی جهانی را به خود اختصاص خواهد داد.

در ایران نیز با توجه اهداف چشم‌انداز ۲۰ ساله، سرمایه‌گذاری مورد نیاز در صنعت نفت برای شرکت‌های ملی نفت، گاز، پالایش و پخش ایران و صنایع پتروشیمی به ترتیب ۲۳۰، ۲۰ و ۶۵ میلیارد دلار برآورد شده که در مجموع به ۴۴۵ میلیارد دلار بالغ می‌شود. نگاهی به سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در ۳ سال نخست چشم‌انداز (سال‌های ۸۴ تا ۸۶) نشان می‌دهد که از ۴۴۵ میلیارد دلار مذکور، تنها ۴۸ میلیارد دلار آن محقق شده که از این رقم ۲۵ میلیارد دلار سهم شرکت ملی نفت، ۱۰ میلیارد دلار سهم شرکت ملی گاز، ۶ میلیارد دلار سهم شرکت ملی پالایش و پخش و ۷ میلیارد دلار آن سهم شرکت ملی صنایع پتروشیمی بوده است.

فرصت‌های سرمایه‌گذاری خارجی در ایران

دکتر مصطفی زین الدین

از اهداف سرمایه‌گذاری خارجی در صنعت نفت و گاز، کشف مکان‌های مناسب و امن برای تولید، تولید با کیفیت بالا و البته ارزان و همچنین ورود به بازارهای رقابتی بین‌الملل می‌باشند. این سرمایه‌گذاری‌ها در بخش‌های مختلف صنعت نفت، شامل پروژه‌های بالادستی (اکتشاف، توسعه و خدمات بهره‌برداری و تولید)، میان دستی (خطوط لوله و انتقال و تأسیسات فراورش نفت و گاز)، پایین‌دستی